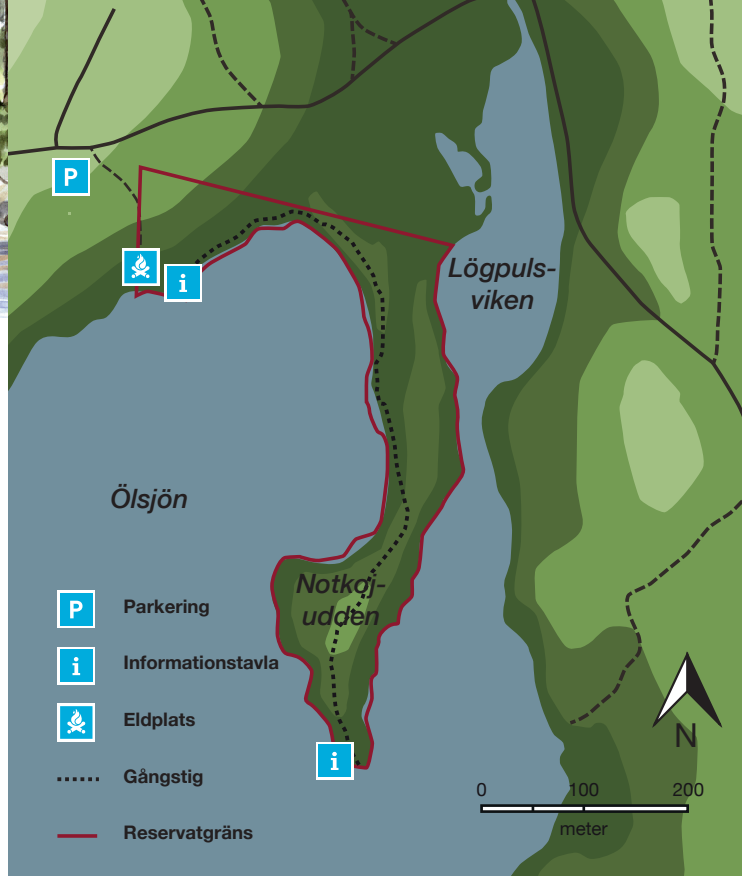

Namnets ursprung

En notkjoja var ett mindre hus där man förvarade och torkade den not eller landvad som användes vid t.ex. fiske efter siklöjor, dialektalt även kallade lögor. En not består av nätstrut med två armar och läggs ut från båt. Noten dras in av två lag på land som halar i linor fästade vid armarnas yttre delar. När armarna kommit in till land och därmed stängt in den eventuella fångsten, går en person ut i den sålunda bildade lagunen med en ”puls”, d.v.s. en stör med ena änden kraftigt förtjockad. Pulsen stöts i vattnet för att skrämman in fisken i struten innan hela redskapet dras upp. Notera namnet på den djupa viken öster om Notkojudden: Lögpulsviken.

NATURRESERVAT I ÖREBRO LÄN

Notkojuddens

Kom ihåg!

- ✿ Skada inte träd, högstubbar eller liggande träd
- ✿ Gräv inte upp växter
- ✿ Framför inte motordrivna fordon

Vägbeskrivning

Från Ramsberg, kör mot Löa och följ vägvisning vid norra änden av Ölsjön. Alternativt ta av mot Ölsjöbadet och följ vägvisning till norra änden av sjön. Vid entrén finns en eldplats och en trevlig strand med sandbotten. En kuperad stig leder längst ut på udden.

Lumme är en del av Notkojuddens flora

Fakta om reservatet

Notkojuddens är ett kommunalt reservat som omfattar 5,3 ha skog. Reservatet avsattes 2010. Bidrag till finansiering av reservatet kommer från Lindesbergbostäder, Hopajola och Naturvårdsverket.

Förvaltare är Lindesbergs kommun, 0581-810 00 (vx).
info@bmb.se

Lindesbergs kommun

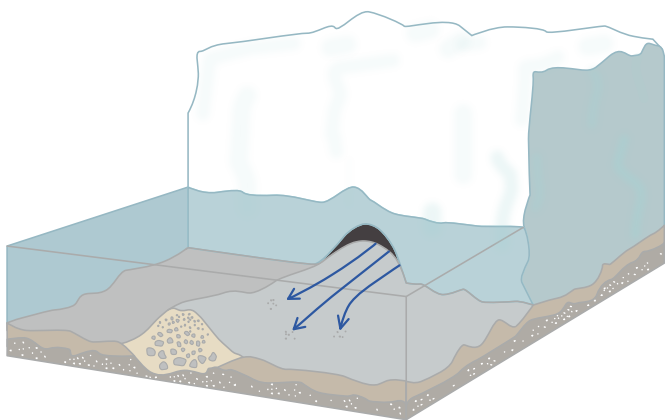
Välkommen till Notkojudden

Vandra ett stycke i den drygt 100-åriga tallskogen på uddens rygg, njut av utsikten och tänk dig tillbaka till den tid då udden stack ut i en vik av det mäktiga Yoldiahavet. Med vinden från det eviga högtrycket över inlandsisen i ryggen skulle du då ha kunnat se både sälar och valar i vattnen utanför.

Rullstensåsen

Notkojudden är ett stycke rullstensås från istidens dynamiska slutskede för ca 11 000 år sedan. Åsen är här bevarad intakt så när som på ett mindre sandtag på dess östra sida.

Udden reser sig ur Ölsjöns klara vatten precis vid Högsta kustlinjen, den forna strandlinjen av det så kallade Yoldiahavet. Med litet god vilja kan åsens "undervattensdel" följas söderut längs vägen mot Morskoga, Grönbo och Fellingsbro ända till trakterna söder om Nyköping. Åsens fortsättning i nordlig riktning har bildats på land. Där är den svårare att urskilja, men kan spåras i riktning mot Kloten.

Rullstensåsar är spåren efter väldiga isälvar som flöt under inlandsisen. När isen smälte undan sjönk det material som älvarna fört med sig ned till marken och bildade åsarna.

Notkojuddens yttersta spets.

Till en början löper den då längs Gettryggsån: en liten porlande å som har sitt namn just efter åsens "gettrygg" och är arvtogare till den mäktiga isälv som en gång skapade just denna rullstensås.

Isälven forsade fram genom en tunnel i den smältande inlandsisen. Med smältvattnet följde sand, grus och stenar i en enda tjock välling. Vid tunnelns mynning i havet minskade vattenhastigheten tvärt och älvens last sjönk till botten: först stenarna, därefter gruset och sist sanden. Allt eftersom isen smälte och älvmyningen därmed förflyttades bakåt, spritsades en ås ut med grova rundslipade stenar i basen, ett mellanlager av grus och överst ett täcke av sand.

Några större isblock, så kallade dödisar, har delvis blockerat älven just där udden fäster vid land. Dessa fick åsen att delas i ett antal armar innan de smälte bort. På deras plats mellan åsarmarna har små kärr senare bildats. De ligger dock till stor del utanför själva reservatet.

Storlom, makaonfjärilslarv och kärrsilja och är några av de arter som går att hitta på Notkojudden.

Dagens udde

Åsen är huvudsakligen beväxt med drygt 100-årig tallskog utan buskskikt. Några enstaka låga granar, aspar och björkar förtar inte åsens luftiga karaktär. Fältskiktet uppe på åsen består mest av blåbärsris, lingon och ljung. På sina håll ligger markskiktet med renlav, husmossa och väggmossa helt öppet. På något enstaka ställe kan man även finna revlumner. Ett udda inslag är den ekplanta som troligtvis planterats av en glömsk nötskrika.

I strandkanten är lövinslaget större med gråal, björk, viden och pors. På uddens östra sida, vid Lögpulsvikens lugnare vatten, växer tuvor av gräset blåtätel liksom den flockblomstriga kärrsiljan.

Tallskogens karaktärsfåglar är bl.a. rödstjärt och dubbeltrast. Större hackspett hackar frön ur tallkottar den fäster i torrträdens sprickor. Ute på vattnet kan man se storlom, knipa och fiskmås.

Bävern har lämnat spår i de dödiskärr som ansluter till sjön vid uddens nordvästra strand. Rådjurens fejningsspår kan ses i ungsbogen. Med litet tur kan man få se makaonfjärilen, vars larver lever på kärrsiljan i strandkanten.